

A francia fenntartható méhészeti program előrehaladása

Stéphane Le Foll miniszter és François Gerster, a méhészet fejlesztési programjának miniszteri megbízottja [az április 25-i sajtótájékoztató](#) során a francia fenntartható méhészeti program megvalósításával kapcsolatosan elmondták:

- a három éves fenntartható méhészeti [program](#) - [Plan de développement durable de l'apiculture \(2013-2015\)](#) – megvalósítása a tervek szerint halad,
- megkülönböztetett figyelmet fordítanak a növényvédőszer-használat okozta problémák főlészámolására, valamint a méhcsaládokat pusztító kórokozók és kártevők elleni védekezésre,
- hamarosan megjelenik az a miniszteri rendelet, ami megtiltja a reggeli és napközben végzett növényvédelmi munkákat,
- ösztönzik a mézfogyasztás növekedését,
- erőfeszítéseket tesznek a franciaországi méz eredetének garantálására és a mézek nyomonkövethetőségének biztosítására,
- „[Beewapi](#)” charta aláírásával elsősorban a méheknek a megporzással a mezőgazdasági termelésre gyakorolt pozitív hatását kívánják erősíteni.

Mint ismeretes, Stéphane Le Foll miniszter 2013. februárjában mutatta be a három éves fenntartható méhészeti [programot](#) - [Plan de développement durable de l'apiculture \(2013-2015\)](#), ami 17 fejezetből, ezeken belül összesen 115 tervezett intézkedésből áll. A három évre szóló, a fenntartható fejlődés szellemében fogalmazott program globális megközelítésben kíván megoldást kínálni a következőkre:

- a méhek és a méhcsaládok egészségi állapota,
- a méhészeti kutatás támogatása,
- a francia méhállomány bővítése,
- a fiatal méhészek képzése és pályakezdése,
- a méhészeti ágazat és a méztermelés strukturálása, szervezetségének erősítése.

1. kép Stéphane Le Foll miniszter és François Gerster miniszteri megbízott 2014. április 28-án

Stéphane Le Foll miniszter és François Gerster miniszteri megbízott 2014. április 28-án [sajtótájékoztató keretében](#) számolt be a program megvalósításának előrehaladásáról, az eseményen került sor a beporzást segítő helyes méhészeti gyakorlatról szóló charta, a [Beewapi \(charte de bonnes pratiques agricoles et apicoles en pollinisation\)](#) aláírására is. A tájékoztatót követően a szakminiszter a Loiret

megyei [Beaune La Rolande mezőgazdasági szakközépiskola](#) diákjainak jelenlétében fölavatta a minisztérium udvarán föllállított bemutató kaptárakat (az iskola a tárca partnerintézménye a méhészeti program megvalósításában).

François Gerster emlékeztetett arra, hogy a FranceAgriMer már 2012-ben megkezdte a francia méhészet fejlesztését célzó terv előkészítését a fő föladatok megfogalmazásával, ezek egyik legfontosabb része a méhegészségügyi problémák megoldása, de értelem szerűen ide tartozik a franciaországi méztermelés mennyiségi fölfuttatása és a francia méz fogyasztásának növelése is. Gerster aláhúzta, a neonikotinoidok elleni küzdelmet nagyon fontosnak tartják, Franciaország a méhészeti alkalmazott kutatási intézeten, az [Institut de l'Abeille](#)-en keresztül

uniós szinten is támogatja a kaptárakba történő vissza nem találást kutató vizsgálatokat, valamint ezen túl elősegítik a más egészségügyi problémák megoldását és a méheket pusztító kártevők elleni küzdelmet is, ez utóbbi téren, különös tekintettel az ázsiai lódarázs (*Vespa velutina*)ⁱⁱ elleni föllépésre. Az intézet eddig is egymillió eurós támogatást kapott, ezt 500 ezer euróval bővítik, ez utóbbi kifejezetten a peszticidekkel kapcsolatos vizsgálatokra fordítandó.

Hozzátette, a termelés fölfuttatásához nagyon fontos föladat a méhészeti tevékenység modernizációja, az infrastrukturális fejlesztések megvalósítása, amikhez a tárca anyagi támogatást is ad. Elengedhetetlen a fiatal pályakezdő méhészek indulásának elősegítése, amiben az egyik legfontosabb partnerek a megyei agrárkamarák.

Stéphane Le Foll emlékeztetett arra, hogy néhány megyében az átlagosnál sokkal nagyobb mértékű méhpusztulás történt, ennek tanulsága az, hogy erősíteni kell a riasztási rendszert, az okok kiderítést pedig soha nem látott alapossággal végzik el annak érdekében, hogy a védekezés hatékonyságát növelni lehessen. A regisztrált méhcsaládok legalább ötven százalékát elvesztő gazdák számára támogatást nyújtanak, hogy az állományokat minél gyorsabban pótolni tudják. Az említett, elsősorban Pyrénées-Orientales és Ariège megyében bekövetkezett pusztulás okaira konkrét válasz még nincs, de nagyon sokat várnak az [ANSES](#)ⁱⁱⁱ vizsgálatától. A kutatás kapcsán megjegyezte, szerinte Franciaország az egyetlen Európában, ahol a méhek teljes életciklusára és a méhfajták nemesítésére kiterjedő program folyik és számára ez jelzésértékű akkor, amikor a költségvetési kutatásba vetett maximális bizalmáról beszél.

2. kép Rögtönzött bemutató a kaptárak ünnepélyes avatásakor a tárca parca épületének parkjában

A miniszter bejelentette, hogy mindenki érdekeit figyelembe véve, de a méhek etológiai tulajdonságaira tekintettel tárcaközi együttműködésben már készül a jogszabály (*arrêté interministériel*), ami fölülvizsgálja az eddig méhbarátnak minősített szerek besorolását (*mention abeille*) és a tervek szerint jelentősen korlátozná a reggeli és nappali növényvédelmi

munkákat, és a virágzó növénykultúrákban kvázi kötelezővé tenné azoknak a késő délutáni-kora esti órákban történő elvégzését. Újságírói kérdésre válaszolva nyomatékosította, ez nem „ajánlás” lesz hanem kötelezettség, mivel a vizsgálatok igazolták, hogy a reggel végzett növényvédelmi munkák egyértelműen „negatív utóhatással” bírnak, így ezt a gyakorlatot lehetőség szerint meg kell szüntetni. A kutatók szerint ugyanis a méhek elsősorban a napfény segítségével tájékozódnak, aktivitásuk napfölkelte és délután között a legnagyobb, az ekkor végzett növényvédelmi beavatkozások viszont a legideálisabb esetben is 3-4 órán keresztül képesek érdemben megzavarni a méhek orientációját. A tervek szerint a szükséges konzultációk még 3-4 hónapot vehetnek igénybe, a dekrétum megjelenése ez utánra várható. Kifejtette, a növényvédő-szereket nem célja *azonnal és teljesen* betiltani, ez nem is lenne célravezető sem a gazdák, sem a méhészek szempontjából. A neonikotinoidok mostani, két éves moratóriuma mindenképpen pozitív eredmény szerinte, ezen az alapon kell továbblépni a mezőgazdasági termelés és a méhészet érdekeinek egyidejű figyelembe vétele mellett, ennek részét képezi a biológiai védekezést támogató növényvédelmi iparág fejlesztése (ahogy ezt egy héttel korábban egy konferencia keretében is vázolták).

3. kép Le Foll miniszter és a méhek

A jelenlegi franciaországi mézfogyasztás 40 ezer tonna évente, míg a termelés tavaly csak 17 ezer tonna volt. Stéphane Le Foll-nak nincsenek számszerűsíthető céljai arra vonatkozóan, pontosan milyen mértékű bővülést lenne célszerű elérni, mivel ez egyrészt nagyon sok tényezőtől függ, másrészt a befektetéseknek be kell érniük, így csak azt tudja mondani, hogy a cél a Franciaország méztermelés mennyiségi bővülésének biztosítása.

A szakminiszter a méz eredetének meghatározását és garantálását nagyon fontos feladatnak tartotta, ennek elengedhetetlen része a nyomkövethetőség megteremtése Franciaországban. Jelenleg ugyanis nincs mód arra, hogy minden esetben hitelt érdemlően bizonyítani lehessen az adott méz valós franciaországi eredetét – azaz azt, hogy a mézet Franciaországban élő és ott nektárt gyűjtő méhek állítsák elő (franciaországi kaptár, franciaországi virág).

Stéphane Le Foll emlékeztetett arra, hogy Franciaország és Szlovénia egy közös javaslatot is kidolgozott a mézfogyasztás unión belüli népszerűsítésére, nemzeti szinten ennek „leképezése” az „íz hete” ([la semaine du goût](#)) alatt megvalósítandó egy napos iskolai program lesz, az „un matin avec du miel” (egy reggel mézzel).

4. kép "Méhek szállodája" - a tárca épületének parkjában

A „**Beewapi**” **charta aláírásával** elsősorban a méheknek a megporzással a mezőgazdasági termelésre gyakorolt pozitív hatását kívánják elismerni és megteremteni annak háttérét, hogy ez a jövőben minél jobban érvényesülhessen. Ezért igyekeztek ez mögé a gazdálkodók és a méhészek minél több szervezetét felsorakoztatni^{iv}, elsősorban az olajnövényvetőmag termelőkre fókuszálva. Értelemszerűen a gazdák részéről a

vetőmagtermelés a megporzás szempontjából kiemelt fontossággal bír, így nem meglepő, hogy a charta hasznossága mellett érvelő hozzászólást Pierre Pagesse, a vetőmag-szektor egyik legnagyobb vállalata, a [Limagrain Szövetkezet](#) volt elnöke tartotta, aki a maga részéről is nyomatékosította, nagyon fontos a gazdák és a méhészek közötti szoros együttműködés. *Megjegyzendő, hogy a méhekkel kapcsolatos francia kutatások nem csak a házi méhekre, hanem általában a megporzást végző fajokra fókuszálnak, így a már említett házi méh mellett a vadméhekre és a poszméhekre is. A munka hatékonysága szempontjából azonban talán nem a legszerencsésebb, hogy a mezőgazdasági tárca igazából csak a házi méhekben érzi magát kompetensnek, míg a környezetvédelmi tárca a vad fajokkal foglalkozik (és most dolgozik a saját, a beporzásban közreműködő vad fajok helyzetével és védelmével foglalkozó programján).* Ebből a szempontból mindenképpen elmozdulást jelent a korábbiakhoz képest, hogy a charta általában a beporzásra fókuszál, még akkor is, ha a fő hangsúlyt a házi méhekre

helyezi és fő feladatának az úgynevezett „beporzási szerződések” (*contrats de pollinisation*) megkötését tartja, ahol a fő partnerek a méhészek és a vetőmag-termeléssel (is) foglalkozó gazdálkodók lesznek.

Somogyi Norbert, Párizs

ⁱ A program megvalósításának ellenőrzésével François Gerster-t bízta meg a miniszter, a teljes program hozzáférhető a minisztérium honlapján (www.agriculture.gouv.fr) a "[Plan de développement durable de l'apiculture](#)" címszó alatt, illetve [ide kattintva](#) letölthető.

ⁱⁱ http://fr.wikipedia.org/wiki/Vespa_velutina és <http://www.frelon-asiatique.com/>

ⁱⁱⁱ Agence nationale de sécurité sanitaire, de l'alimentation, de l'environnement et du travail – nemzeti egészség-, élelmiszer-, környezet- és munka-biztonsági ügynökség

^{iv} A charta aláírói: méhészet-fejlesztési hálózatok országos szövetsége (Fédération Nationale du Réseau de Développement Apicole - [ADA France](#)), vetőmag-szaporítók országos szakmaközi szervezete ([GNIS](#)), olajnövény-vetőmag szaporító gazdák országos szövetsége ([ANAMSO](#)), vetőmag-vállalatok országos szövetsége ([UFS](#)) és a méhészeti alkalmazott kutatási intézet ([ITSAP](#))